

Laura Manninen

KAIK
KI
AN
TEEK
SI

rosay

Laura
Manninen

KAIK
AN KI
TEEK
SI

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

© LAURA MANNINEN JA WSOY

ISBN 978-951-0-43006-4

PAINETTU EU:SSA

MITEN TÄSSÄ näin kävi? On kesäloman ensimmäinen viikko, onnenpensas valuu vanhan puutalomme portaanielessä keltaista kukkaa, kivenheiton päässä heilimöivät vihreät viljapellot, aurinko heittää pehmoisia säteitään ja minä makaan kellarikerroksessa leipäveitsi kaulallani.

Muuttolaatikot odottavat vielä purkamistaan, ne ovat juuri kulkeneet kuorma-autolla tähän kotiin, lasten sängyt ja hankautuneet sohvut, astiat ja koirankarvaiset matot, meidän ensimmäiseen yhteiseen kotiiimme, jossa onni ja ääretön tulevaisuus odottavat meitä.

Juhannuksena hyvästelimme suuren aurinkoisen pihan, heitimme lastesi pieneksi jääneet, ruosteiset polkupyörät siniseen jätekonttiin, purimme trampoliinin, taittelimme sen mustan kankaan ja pakkasimme jäykät metallijouset muovilaatikoihin, ne ovat myös täällä kellarikerroksessa, jossa sinä pidät veistä oikeassa kädessäsi ja minua aloillani vasemmalla.

Oliko siihen jotain syytä, en muista, sillä myöhemmin huomasin, ettei syytä koskaan tarvittu.

Ensimmäinen ilta

LÖYLY SIHAHTI pistävästi urheiluhallin kiukaalle ja hie-roi harjoitusten kiristämiä lihaksia. Tytöt sorisivat taval-liseen tapaansa, mutta minä en kuunnellut. Olin tavan-nut Miehen. Aivan ihanan. Kutsuttakoon häntä vaikka Mikoksi. Tarkemmin ottaen en ollut vielä tavannut-tavannut häntä, mutta tänään tapaisin.

Mikko oli kuvissa julkean hyvän näköinen. Pitkä, karismaattinen, huoliteltu. Harrasti samoja asioita kuin minä. Oli saman ikäinen kuin minä. Hauska ja empaat-tinen, niin kuin minäkin sanoin olevani. Tulisi satojen kilometrien päästä tänään maanantaina Helsinkiin, työ-matkalle. Tapaamaan minua.

Viikkoa aikaisemmin, vappuna vanhojen ystävien kanssa, sanoin sen ääneen: miksi aina epäonnistun pari-suhteissa. Olin ollut kerran naimisissa ja kerran pitkässä avoliitossa. Jotenkin olimme ajautuneet erilleen, halun-neet erilaisia asioita elämältä, muuttuneet kavereiksi. Ei se ole pelkästään susta kiinni, ystävä sanoi. Sun pitäisi löytää nyt vähän erilainen mies. Sellainen, joka on kiin-nostunut samoista asioista ja ottaa sut huomioon.

Kiirehdin saunasta suihkuun, suihkusta pukuhuo-neeseen, vaatekaapille, sen mustan mekon luo, jonka

olin aamulla valinnut, se saisi tehdä parhaansa tänä iltana. Vaatekaapilta hätäilin peilille, asettelin jälkihikiä hiuksiani, vilkuilin kelloa. Huomasin viestin, Mikko olisi myöhässä. Vihasin myöhässä olemista, mutta olihan se ymmärrettävää, satojen kilometrin takaa. Minut tunnistaa salibandymailasta, vastasin.

Ravintolan aulassa Mikko pyyhälsi ohitseni. Olin odotellut jo jonkin aikaa ja jännitys oli alkanut väljähtyä harmitukseksi. Lähdin perään, Mikko kääntyi ja oli todella kovin komea, mutta eri tavalla kuin kuvissa. Poikamaisempi farkuissaan, hupparissaan ja tennareissaan. Jotenkin pehmeämpi, avoin kuin viisivuotias.

– Ootko sä useinkin myöhässä? avasin keskustelun.

– Anteeksi, oli vaikea päästä lähtemään ajoissa. Piti viedä lapset mummolaan yöksi.

Nousimme portaat. Mikosta näki heti, että hän oli jollakin tavalla eri maailmasta – raikas, hersyvä lounatuuli itsevarmojen ja hyvännäköisten ihmisten maasta, lupaus ikuisesta kesästä, lämpimästä kesäpuhurista joka hyväilee pisamaista ihoa, tanssittaa auringon vaalentamia hiussuortuvia ja puhaltaa kevyesti kaikki huolet kauas pois. Tunsin olevani eri kastia. Odotimme ohjausta pöytään enkä keksinyt mitään sanottavaa. Mikkokin pysyi hiljaa. Se oli hermostuttavaa.

– Näin tänään kun lokit parittelivat, minä tokaisin.

– Lokit parittelivat?

– Niin, Merihaassa. Mä en ole koskaan ennen nähnyt. Ne piti hirveää mekkalaa. Ei ollut kyllä kovin romanttinen ympäristö.

Mikko nauroi.

– Et muuten valehdellut! Sä olet hauska, Mikko sanoi.

Siitä alkoi meidän iltamme, meidän viikkomme, meidän keskustelumme, joka esti lukemasta ruokalistaa tai huomaamasta tarjoilijaa, sillä meillä oli loputtomasti puhuttavaa, ja tarjoilija kävi kolme kertaa kysymässä tilaustamme, mutta me upposimme toistemme silmiin ja tarinoihin, me pulppusimme vapaina metsälähteinä ja tunnistimme vieraan lähteen pinnasta itsemme, me tunnuiimme toisillemme heti kotoisilta, me nauroimme silmillämme ja koko kehoillamme, me ahmimme ja tutkimme toistemme sanoja, ilmeitä, eleitä, äännteitä ja hipaisimme toisiamme syvältä, vaikka emme uskaltaneet vielä koskettaa. Miten suuret ja kauniit hampaat Mikolla olikaan, en saanut katsettani irti etuhampaiden väliin jäävästä pienestä vaosta, siitä miten hän piti suutaan hieman raollaan ja antoi sen näkyä, ja voi kuinka olisin halunnut suudella häntä.

Mutta suudelmaa sain odottaa, sillä Mikko oli herrasmies, hän ei halunnut edetä liian nopeasti eikä pelästytää minua. Kun ravintola suljettiin, en voinut antaa illan loppua, en tahtonut luopua tuosta ihmeellisestä, painottomaksi tekevästä valosta, joka tulvi elämäniloa, halusin vetää keuhkoihini viileää kevätyötä, unohtaa huomisen, tähyillä maidonvalkeaa kuuta, juosta pitkin linnunrataa, tuntea olevani elossa ja menettää tajuni elämisen voimasta.

Niinpä vein Mikon yölliseen puistoon, jossa tuoksui kostea maa. Kävelytin pitkin hiljaisia katuja, kunnes

tulimme meren rantaan. Vaiteliaat sekunnit olivat niin pitkiä ja samalla pelkkiä silmänräpäyksiä. Katsoimme ulapalle, Mikko laittoi kädet kevyesti ympärilleni, ajatuksiani tunnustellen, ja katseli yhä sivulle, pitkänä ja ylväänä. Mikon takin liukas pinta hohkasi viileää kaulaani vasten.

- Tuntuuko tämä vastenmieliseltä? Mikko kuiskasi.
- Ei tunnu.
- Eikö varmasti?

Ja niin me etenimme, haparoiden, kunnioittaen, hellaisti. Ja minä tunsin olevani elossa.

Ensimmäinen viikko

Tiistaina Mikko jäi asuntooni ja minä kiirehdin töihin, silmäluomet valvomisesta raskaina mutta sielu kepeänä hypellen. Mikko oli varannut yöksi hotellin aivan kotini kulmilta, mikä sattuma. Tai jälkikäteen ajatellen, oliko sittenkään? Sillä myöhemmin menetin uskoni sattumiin. Siihen hotelliin kahden korttelin päässä Mikko ei koskaan mennyt, koska herrasmiehenä saattoi minut kotiin ja suostui teekutsuuni, tuli lämmittämään hyissessä kevätyössä kohmettuneita varpaitaan.

Tiistaina alkuillasta palasin töistä ja näin, että keittiön pöydällä odotti suloinen viesti. Useamman päivän tiskivuori oli kadonnut keittiöstä, Mikko oli pesyt kaikki lautaset kuivettuneine leivänmuruineen, pohjaanpalaneet kattilat ja juomalasiset punaviinirenkaineen. Ei se ollut iso juttu, mä tykkään tiskata, Mikko sanoi illalla, sillä hän soitti mummolaan ja tuli vielä toiseksi illaksi, ja se oli yhtä ihmeellinen kuin ensimmäinen. Me janosimme tietoa toisistamme, sovittelimme itseämme toiseen ja toista itseemme.

Keskiviikkona Mikko lähti takaisin. Ihanuustyttö, hän kirjoitti minulle matkalta. Mutta hän lähti vain palatakseen heti kun mahdollista, perjantaina, hän jär-

jesti lapset hoitoon ja ajoi luokseni ylinopeutta, hän seiso oveni takana laukku olallaan, innosta väristen, kauniilla hampaillaan nauraen. Makasimme kauan vaatteet yllämme päiväpeitolla ja hengitimme toisiamme. Mikko oli vieläkin varovainen etenemään ja se tuntui minusta hyvältä. Ethän mene koskaan pois, ajattelin ja soitin Mikolle Curea. It's Friday I'm in love.

Mikko vei minut autolla toiselle puolelle kaupunkia joukkueen päättäjäisiin, niitä en voinut jättää väliin vaikka teki tahmeaa lähteä, Mikko oli kaasulamppu ja minä yöperhonen, Mikko oli Lorenzin voima ja minä varattu hiukkanen, niinpä menin myöhässä ja ajattelin koko ajan asunnossani odottavaa miestä, niin kilttiä ja huomaavaista, miestä joka oli ajanut luokseni monta sataa kilometriä, ja niin minä lähdin ensimmäisenä, työt ymmärsivät kyllä ja antoivat koston mukaan kasillisen kondomeja, ja kotona minua odotti ruusuvihko ja kynttilämeri.

Sinä viikonloppuna otin Mikon mukaani kaikkialle mihin menin. En halunnut olla hetkeäkään ilman häntä. Hän tuli juoksulenkille, ruokakauppaan, apteekkiin, ja kaikki oli erilaista kuin ennen. Rakkaus oli imaissut meidät sisäänsä, nostanut korkealle ilmaan ja saanut maailman näyttämään toiselta.

Ja Mikko hurmasi kaikki ihmiseni. Sellainen hän oli. Erityislaatuinen uusien ihmisten kohtaamisessa: poreilevan hauska, toisesta sopivasti kiinnostunut, itseironinen eikä lainkaan itsetietoinen. Hän sulatti riitteen, jään ja

ikiroudan, hän sulatti teräksenkin juoksevaksi nesteeksi. Hän sai ihmiset vapautumaan ja avautumaan. Me liikuimme ensimmäistä kertaa parina, ja minä olin ylpeä kuin tamma.

Samaan aikaan tunsin itseni epävarmaksi. Oliko tämä taivaallinen olento tosiaan valinnut minut? Jos oli, minä päätin, että tällä kertaa onnistuisin. Mikon mielestä olin kaunis ja ainutlaatuinen, ja se hämmästytti minua. Ja Mikko itse vaikutti olevan niin paljon muutakin kuin komeaa kuorta; filosofisen syvälinen, herkkä taiteellinen, tunneviestien taajuudelle viritetty, lapsiaan ymmärtävä isä.

Se tuntuikin ainoalta asialta, joka teki meistä erilaiset.

Mikko oli aina halunnut isäksi ja aloittanut nuorena. Hän viihtyi lapsiperheen elämässä omakotialueella, maantievartin päässä kaupungista, nappulaliigan huoltajana ja uimahallien kahluualtaissa. Hänen elämänsä kieltoutui joka toinen viikko sellaisten asioiden ympärille, jotka olivat minulle vieraita, jopa pelottavia. Olin valinnut omat polkuni, ne veivät aikuisten maailmoihin, kaupunkilaiseen arkeen, ja niistä minä nautin. En halunnut silti rakentaa näistä eroista välillemme muuria, uskoin että tässäkin asiassa elämä kantaisi.

Lauantaina palasimme kotiin pimeässä ja tihkusateisessa yössä, syntymäpäiväjuhlista joissa Mikko oli lumonnut päivänsankarin, päivänsankarin harmaantuneen äidin ja samalla kaikki juhlavieraat, ja lesboystäväni kuiskasi

minulle, että jos miehet olisivat kuin Mikko, hän ryhtyisi siltä seisomalta heteroksi. Mikko pysäytti minut sisäpihalla. Meillä kummallakin oli huppu sateensuojana, Mikko laittoi kätensä korvilleni ja takkini karhea villakangas painautui ihooni, Mikko porautui syvänsinillä silmillään katseeseeni ja kosketti kylmällä nenällään minun nenääni. Hän kuiskasi säkeitä runosta, itse kirjoittamastaan, enkä muista niitä sanoja enää, mutta viimeiset muistan: rakastan sinua.

Heräsimme äitienpäivän aamuun enkä halunnut vielääkään luopua Mikosta, sillä huomenna hänen olisi lähdettävä pois. Olisinko ihan hullu, jos ottaisin viikko sitten kohtaamani miehen mukaan isoäidin luo, tapaamaan sukuni? Niin minä kuitenkin tein, lähetin etukäteen viestin että tulen lounaalle yllätysseuralaisen kanssa, ja tämä seuralaiseni hurmasi yksi kerrallaan perheeni. Siskoani hän halasi heti parkkipaikalla, voi kuinka ihana tavata sinut hän sanoi ja poreili hymyä. Veljeni lasten kanssa Mikko oli mahtava, kolmen lapsen kokeumuksella. Talutimme veljenpoikaani vanhainkodin käytävillä, meitä onniteltiin suloisesta jälkikasvusta ja se huvitti meitä, viikon tunteneita.

Erityisesti Mikon viehätysvoima puri vanhempiin naisiin. Äitini sanoi, että Mikko tuntui heti kuuluvan perheeseen, ja perhepotrettiin hän myös päätyi ensimmäisen viikkomme sunnuntaina, aivan kuin olisi ollut aina mukana. Illalla sain sisaruksiltani viestejä, joissa he kehuivat Mikkoa ja olivat onnellisia puolestani.

Siihen sunnuntai-iltapäivään luontokin pysähtyi; viileä toukokuu jätti puut viikoiksi hennoille hiirenkorville, hauraanvihreä lehtiverho ympäröi meidät ja siitä tuli meidän värimme.

Ensimmäinen kuukausi

Maanantaina Mikko lähti ajamaan kotiin. Huomasin kesken työpäivän, että Mikko oli julistanut meidät pariaksi Facebookissa. Tunsin itseni alastomaksi. Minun orastava ja hennonvihreä rakkauteni oli puolituttujen silmien alla, se oli revitty kirkkaaseen päivänvaloon ja läpivalaistu. En minä ollut siihen valmis.

Sulkeuduin neuvotteluhuoneeseen ja tavoitin Mikon huoltoasemalta.

– No eikö me sitten sun mielestä olla parisuhteessa? Mikko kysyi.

– Ihanaa jos ollaan, mutta ei mulla ole koskaan ollut siellä tietoa mun yksityiselämästä.

– Tuntui hassulta, että mulla oli statuksena sinkku, kun enhän mä enää ole.

– Mutta ei mulla ole ollut tietoa parisuhteesta edes silloin kun olin naimisissa. Olisit voinut ainakin kysyä multa etukäteen.

– Mä en silti ymmärrä mikä tässä on salaista. Häpeätkö sä mua jotenkin?

– En tietenkään, mutta se on mulle ensisijaisesti työhön liittyvä väline.

– No mitä siitä, etkö sä olekaan varma musta?

– Olen mä niin varma kuin viikon jälkeen voi olla. Mutta ehkä mä olen vähän yksityisempi ihminen.

Mikko pyysi anteeksi ja poisti merkinnän. Vaikka teko tuntui minusta epämuikavalta ja jollakin tapaa kahlitsevalta, olin sekaisin onnesta kuin käyneitä pihlajanmarjoja syönyt tilhi, iloitsin Mikon innostuksesta enkä osannut huolestua. Sellainen olin; luotin ihmisiin, luotin että ihmeitä tapahtuu, minullekin, vihdoin. Myöhemmin, kun istuin turvakodin punaisessa nojatuolissa, sivupöydällä nenäliinapaketti ja vastapäisessä tuolissa viisas ja kokenut Tuula, hän sanoi minulle, että jos toisella tuntuu olevan kova kiire jonnekin, on hyvä kysyä itseltään miksi.

Äitienpäivän iltana olimme janonneet jatkoa. Rakensimme toiveikkaina korttitaloa, vaikka meille oli jaettu hankala käsi; kaksi kotikaupunkia, kolme lasta joka toinen viikko. Näkisimme siis viikonloppuisin, joka toinen viikonloppu kahden kesken.

– Paitsi että mä pystyisin ehkä tekemään joka toisen viikon töitä Helsingissä. Meillä on täälläkin toimisto, Mikko ehdotti, katsoi kysyvästi.

– Pystyisitkö?

– Mutta mun pitäisi kyllä ottaa koira mukaan, Mikko jatkoi ja oli selvästi pohtinut asiaa.

– Sä tiedät mun koirakuumeen, mutta vuokrasopparin mukaan täällä ei saisi olla lemmikkejä.

– Mä voin ainakin aluksi olla Sopun kanssa ja katsoa ettei se tee mitään. Vaikka koko ekan viikon.

– Yläkerran naapuri on hirveä kyyliä, se käreäyttää mut ihan varmasti jos kuuluu haukkumista.

– Ei kuulu. Mä lupaan.

Yhtä paljon kuin koiran räksyttäminen minua pelotti pienen kotini jakaminen lähes vieraan ihmisen kanssa. Mutta sitäkin enemmän minua hirvitti taianomaisen yhteytemme kadottaminen, jos voisimme olla kahden kesken vain kahtena viikonloppuna kuukaudessa. Jos olisimme asuneet samassa kaupungissa, olisin halunnut edetä tavanomaisemmin, kyläillä vuorotellen, vetäytyä yksin kotiin kun ei huvittaisi olla yhdessä. Mutta selaista vaihtoehtoa meillä ei ollut.

– Ehkä sitä voisi kokeilla, vastasin.

Päätin päästää Mikon yksityiseen tilaani, olemaan läsnä silloinkin kun oikeastaan haluaisin olla yksin, kotiini jossa ei ollut yhtään väliovea, joita riidan hetkellä sulkea. Siksi en pannut pahakseni omaa aikaani joka toinen viikko. Halusin yhä pysyä omana itsenäni ja jatkaa asioita, jotka tekivät minusta minut, tavata omia ystäviäni, käydä teatterissa, kirjoittaa keskeneräistä romaaniani, luuhata kirpputoreilla, parantaa maailmaa. Uskoin siihen, että parisuhteessa yksi tärkeimmistä asioista oli löytää sopiva tasapaino yhteisen ja oman välillä; liika läheisyys tukehdutti, liika etäisyys vieraannutti.

Illalla Mikko lähetti kuvan itsestään lasten kanssa. Kuva oli otettu yläviistosta, kolme hymyilevää pisamaposkea makasi selällään sängyllä Mikon ympärillä. Tytöillä oli pitkät hiukset ja Mikon hampaat, pojalla muutenkin

paljon isänsä näköä. Katsoin kuvaa kauan. Mikon lapset. Mikko isänä. Siitä en tiennyt vielä mitään.

Miten voisin kertoa Mikolle, mikä oli käsitykseni lapsiperheen arjesta? En ymmärtänyt, miksi ihmiset haaveilivat siitä, milloin ne onnenpakahduttamat hetket lasten kanssa olisivat, sillä sivusta katsoen se näytti olevan pelkkää kyräilevää kiukkua ja pidätettyä huutoa, aamusta lähtien kun kesken unien herätetyt taaperot pakotettiin pukemaan vastaankinnaavia toppahaalareita, iltapäivään saakka jolloin uuvahtaneet lapset haettiin liian pitkän päivän jälkeen kotiin eikä kukaan jaksanut ruokapöydässä kuunnella mitä tarhassa oli tapahtunut ja kuka oli lyönyt ketä, koska äiti ja isäkin olivat väsyneitä ja eripuraisia ja riitelivät siitä, kumpi jaksaa pyyhkiä lattiaa kolmannen kaatuneen maitolasillisen ja halusivat vaan saada videot pyörimään ja lapset turtumaan.

Olin neljääkymmentä vuotta lähestyessäni ohittanut sen iän, jossa ihmiset kyselivät lapsentekosuunnitelmista, se alkoi olla etiketin mukaan epäkohteliasta, kuten se oli mielestäni aina ollut. Lisääntyminen oli oletusarvo, josta poikkeamista piti selitellä ja jopa puolustella, väistellä syytöksiä itsekkyydestä, vaikka sivullisena tuntui pikemminkin siltä, että luonto oli kirjoittanut perimän siirtämisen eteenpäin kaikkien eliöiden geneihin, enkä voinut nähdä lisääntymisvietin toteuttamisessa mitään erityisen epäitsekästä. Joidenkin lajien, esimerkiksi kalojen ja sammakoiden, strategiana oli kylvää mahdollisimman runsaasti sukusoluja maailmaan ja toivoa, että osa niistä säilyy elossa ilman huolenpitoa.

Ihmisen lisääntymisstrategia taas oli sen kaltainen, että panokset käytettiin harvalukuisten jälkeläisten vaalimiseen, ja poikkeuksellisen pitkä poikasvaihe sitoi emot vuosiksi ja hämärsi toisinaan tehtävän tarkoituksen. Emoilta vaadittiin erilaisia uhrauksia lisääntymispanoksen turvaamiseksi, esimerkiksi yövalvomista, koliikkitkun kestämistä, pitkävetisiä vanhempainiltoja tai kuljettamista jääkiekkoharjoituksiin, ja tämä sai emot tuntemaan itsensä epäitsekäiksi ja hyväiksi ihmisiksi, joiden elämällä oli tarkoitus.

Ihan varmasti myös harmaasiepponaaras, joka teki toukokuussa pesän kesämökillämme grillikatoksen ampeliin, uhrasi kaiken oman elämänsä ja oli hyvä lintu, se hautoi viittä punaruskeatäpläistä munaansa kaksi viikkoa, paitsi silloin kun säikähti meitä ihmisiä ja piipitti läheisen puun oksalla ahdistustaan ja kaipaustaan munien luo, niinpä yritimme häiritä sitä mahdollisimman vähän. Poikasten kuoriuduttua se haki väsymättä hyönteisiä apposellaan ammottaviin kurkkuihin, kunnes poikaset parin viikon kuluttua lähtivät pesästä ja me pääsimme taas käyttämään grilliä. Jos vuosi oli hyvä, emo saattoi tehdä vielä toisen pesueen heinäkuussa ja toivoa, että iltatähdet ehtivät kasvaa isoiksi ja pyrähtää Saharan eteläpuolelle, ja silloin se vasta elämän tarkoitusta toteuttikin.

Ajattelin asiaa laajennetun empatian kautta. Empatia oli kauan sitten ulottunut vain omaan lähipiiriin, niihin joiden selviäminen oli yhteydessä ihmisen omien geenien menestykseen, mutta laajentunut vähitellen oman

suvun, heimon ja kansakunnan ulkopuolelle. Samalla orjuudesta ja siirtomaiden sortamisesta tuli epäsopevaa. Kuin renkaat vedessä empatia levisi sittemmin myös ihmislajin ulkopuolelle, aluksi kädellisiin ja lemmikeihin, joihin pystyimme jollakin tavalla samastumaan, ja vähitellen se oli laajenemassa myös tuotantoeläimiin. Kun interreilasini opiskeluaikoina Euroopassa, näin Antwerpenin rautatieaseman kulmilla vanhan eläintarhan häkin. Metalliin kaiverrettu muistolaatta kertoi, että siinä oli esitelty Belgian siirtomaista tuotuja ihmisiä, pygmit olivat eläneet elämänsä vankkojen kaltereiden takana ja joutuneet esittämään uteliaille eurooppalaisille tanssejaan ja paljaita takapuoliaan. Mietin, että ehkä tulevat sukupolvet suhtautuisivat nykyisiin maatiloihimme ja eläintarhoihimme yhtä pöyristyneinä kuin me ihmisten pitämiseen esillä aitauksessa.

Käsitys lapsettomuuden itsekkyydestä liittyi mielesäni empatian suppeimpaan muotoon, siihen joka jaksoi kantaa vain lähelle. Maailmassa oli muutenkin jo liikaa ihmisiä, käynnissä oli ihmisen aiheuttama kuudes sukupuuttoaalto, joten miksi olisi minun velvollisuuteni synnyttää? Siksikö, että halusimme maailmassa olevan nimenomaan suomalaisia, vai siksi että normista poikkeaminen häiritsi muiden mielenrauhaa. Helppohan sun on, kun sulla ei ole lapsia. Ethän sä voi perheettömänä ymmärtää. Minulle taas perhe-elämä näyttäytyi usein sisäänpäin käpertyneenä, lapset olivat aurinko, jota vanhemmat kiersivät ja muu maailma ympäriltä sai haipua sumuun, eikä siinä mitään, niin sen kai kuului-

kin mennä, mutta hedonismisyytöksiä en olisi välittänyt kuulla.

En ollut varma siitä, mikä oli minun elämäni tarkoitus, mutta toivoin, että Mikon nykyiset lapset riittäisivät hänelle, ja niin hän minulle vakuutti. Ettei hän tarvitsisi geeniemme kietoutumista toisiinsa rakkauden sietiksi. Että minä riittäisin hänelle ilman vauvaa. Mutta jos haluaisin oman vauvan, ei hänellä mitään sitäkään vastaan olisi. Olihan hänellä vaippavuosista jo aikaa. Minä en kuitenkaan nähnyt itseäni äitinä, vaikka muiden lapsista pidinkin, pieninä annoksina. Olin varma, että kilahtaisin kotona vauvan kanssa, näivettyisin ime-misen, kakkaamisen ja nukuttamisen oravanpyörässä ja karkaisin lopulta maidontunkkaisessa yöpaidassani ja hiukset haikaranpesänä parvekkeenovesta kadulle etsimään aikuista seuraa.

– Näytin sun kuvan tänään lapsille, Mikko sanoi illalla puhelimesta.

– Ai?

– Sen missä me ollaan juoksemassa.

– Sä kerroit nyt jo musta?

– Joo, eikö olisi pitänyt?

– Mä ajattelin ihan lasten kannalta että ehkä vasta vähän myöhemmin. Mä en ainakaan lapsena olis jaksanut tutustua vanhempien vaihtuviin heiloihin.

– Kyllä lapset olisivat musta huomanneet että oon rakastunut. En mä halua niille valehdella.

– Okei.

Minulla oli kaksi
elämää: se josta
puhuin ja se
josta en puhunut.

Laura, neljäkymmentä lähestyvä vahva-
tahtoinen feministi, ihastuu Mikkoon,
joka on monessa mielessä täydellinen:
hurmaava, kohtelias, herkkä ja
sympaattisesti oikutteleva mies.

Vähitellen Laura, joka ei ole koskaan
haaveillut lapsista, huomaa pyörittävänsä
Mikon kanssa kolmilapsisen uusperheen
arkea. On koira, omenapuut ja kauniisti
vanhentunut omakotitalo. Jonkin aikaa
kaikki näyttää täydelliseltä.

KAIKKI ANTEEKSI

*on Laura Mannisen tiivistunnelmainen
ja tarkkanäköinen esikoisromaani –
väkevä puheenvuoro parisuhdeväki-
vallasta, perheestä, häpeästä ja
väikenemisen kulttuurista sekä
omistumisen pakosta.*

www.wsoy.fi

9 789510 430064

84.2 | ISBN 978-951-0-43006-4